

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет/інститут економічний

Кафедра теоретичної і прикладної економіки

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мікроекономіка

Освітня програма Економіка

Спеціальність 051 Економіка

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 31 серпня 2022 р.

м. Івано-Франківськ - 2022

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до навчальної дисципліни
3. Мета та цілі навчальної дисципліни
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання
7. Система оцінювання навчальної дисципліни
8. Політика навчальної дисципліни
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Мікроекономіка
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Викладач (-і)	к.е.н., доц. Васильченко С.М.
Контактний телефон викладача	0503735986
Е-mail викладача	vasm@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку консультацій, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://ktype.pnu.edu.ua/графік-проведення-консультацій/ .
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Розвиток ринкових відносин та ринкового економічного середовища вимагає економічних знань та розуміння механізму взаємодії різноманітних економічних процесів та явищ в суспільстві. У курсі "Мікроекономіка" передбачено вивчення основних явищ та процесів ринкової економіки та відображення їх у системі економічних категорій, принципів, законів та моделей. Опанування дисципліною сприятиме розумінню студентами механізму функціонування сучасної ринкової економіки, державного регулювання економіки, а також допоможе формуванню у студентів навичок економічного мислення, ринкової поведінки та формування економічної культури.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Мета викладання дисципліни полягає у формуванні у студентів навичок економічного мислення, ринкової поведінки та формування економічної культури.</p>	
4. Компетентності	
<p>ІК - Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.</p> <p>ЗК03. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК04. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК10. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.</p> <p>СК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.</p>	
5. Результати навчання	
<p>ПР03. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки,</p> <p>ПР04. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.</p> <p>ПР06. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.</p> <p>ПР23. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.</p>	
6. Організація навчання	
Обсяг навчальної дисципліни – 90 год.	
Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	16

Практичні		14	
Самостійна робота		60	
Ознаки навчальної дисципліни			
Семес тр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / вибіркова
1	051 Економіка	1	Нормативна
Тематика навчальної дисципліни			
Назви змістових модулів і тем	Кількість годин		
	Лекції	Практичні	Самостійна робота
Модуль 1			
Змістовий модуль 1.			
Тема 1. Вступ до мікроекономіки: основні поняття	2	2	1,5
Тема 2. Попит та пропозиція: аналіз часткової рівноваги.	2	2	1,5
Тема 3. Еластичність.	2	2	1,5
Разом за змістовим модулем 1	6	6	4,5
Змістовий модуль 2.			
Тема 4. Теорія вибору споживача.	2	2	1,5
Тема 5. Споживання і попит.	-	-	6
Тема 6. Теорія фірми: виробництво і вартість.	2	2	1,5
Тема 7. Теорія пропозиції: конкурентні фірми та галузь.	2	2	1,5
Тема 8. Неповна конкуренція: монополія.	2	2	1,5
Тема 9. Неповна конкуренція: монополістична конкуренція та олігополія.	2	-	1,5
Разом за змістовим модулем 2	10	8	13,5
Змістовий модуль 3.			
Тема 10. Антимонопольна політика.	-	-	6
Тема 11. Ринки факторів виробництва: праця.	-	-	6
Тема 12. Ринки факторів виробництва: капітал і природні ресурси	-	-	6
Тема 13. Загальна рівновага і ефективність.	-	-	6
Тема 14. Неспроможність ринку. Зовнішні ефекти.	-	-	6
Тема 15. Суспільні блага.	-	-	6
Тема 16. Ефективність, справедливість та державна влада.	-	-	6

Разом за змістовим модулем 3	-	-	42
Усього годин	16	14	60
7. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання курсу	<p>Контроль успішності студентів здійснюється у формі поточного контролю та контролю самостійної роботи. За підсумками кожного виду контролю студент може набрати максимально 50 балів.</p> <p>Поточний контроль здійснюється у формі усного опитування на практичних заняттях і має за мету перевірку рівня підготовки студентів. Мінімальна кількість оцінок отриманих за семестр – 2. <u>Перескладання поточних негативних оцінок та підвищення позитивних оцінок не допускається. Всі пропущені практичні (семінарські) заняття обов'язково відпрацьовуються (в залежності від причин пропуску заняття), проте викладач тільки фіксує відпрацювання у журналі, а оцінка, при цьому, не виставляється.</u></p> <p>Контроль самостійної роботи проводиться у формі усного опитування, розв'язування задач чи тестування під час проведення семінарів.</p> <p>Підсумкова (екзаменаційна) оцінка засвоєння навчального матеріалу визначається як сума підсумкової оцінки за семінарські заняття (максимальна оцінка 50 балів) та екзамен (максимальна оцінка 50 балів).</p>		
Вимоги до письмової роботи	Всі письмові (модульні контрольні роботи) проводяться в формі тестування в ДСН. Модульна робота включає 40 питань з усіх тем віднесених до змістового модуля, кожне з яких оцінюється у 2,5 бали. Оцінювання відбувається за 100 бальною системою.		
Семінарські заняття	Під час проведення семінарських занять студенти беруть участь в обговоренні завдань за планом семінарських занять, розв'язуванні тестових завдань, задач згідно методичних рекомендацій та виконання самостійної роботи. Оцінювання відбувається за 100 бальною системою.		
Самостійна робота	Самостійна робота студентів при вивченні курсу "Мікроекономіка" проводиться у таких формах: <ul style="list-style-type: none"> – опрацювання окремих питань лекційного матеріалу; – підготовка окремих питань, що виносяться для самостійного опрацювання відповідно до методичних рекомендацій; – вивчення окремих тем курсу (№ 5, № 10 – 16 відповідно до методичних рекомендацій). 		
Умови допуску до підсумкового контролю	Сума оцінок поточного контролю та контролю самостійної роботи не повинна бути менша за 25 балів.		
8. Політика навчальної дисципліни			
<p>Політика курсу спрямована на набуття студентами базових знань в галузі економіки. Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Дозволяється вільне відвідування лекцій. Можливе також навчання за індивідуальним планом та дистанційне виконання завдань.</p>			
9. Рекомендована література			
Основна			
<p>1. Аналітична економіка: макроекономіка і мікроекономіка: підручник: у 2 кн. [С.М. Панчишин, П.І. Островерх, І.В. Грабинська та ін.]; за ред. С. Панчишина і П.Островерха. –3-тє вид., виправл. та доп. –Кн.1.: Вступ до аналітичної економіки. Макроекономіка. –Львів: Апріорі, 2017. –567с.</p> <p>2. Мікроекономіка: підручник; за наук. редакції А.П. Наливайка. – К.:КНЕУ, 2011. – 446 с. -</p>			

<http://studentam.kiev.ua/content/view/744/99/>

3. Мікроекономіка : конспект лекцій / укладачі : Ю. М. Петрушенко, О. В. Дудкін, Н. М. Костюченко. – Суми : Сумський державний університет, 2013. – 206 с.
<https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstreamdownload/123456789/33855/3/Mikroekonomika.pdf;jsessionid=AF34A7C5CFEF0937E9C70569D2B164F4>

4. Мікроекономіка і макроекономіка: Підручник для студ. екон. спец. закл. освіти: 2-е вид. У 2 Ч. / С.Будаговська, О.Кілієвич, І.Луніна та ін.; за заг. ред. С.Будаговської. – К.: Основи, - 2007.
https://chtyvo.org.ua/authors/Budahovska_Svitlana/Mikroekonomika_i_makroekonomika/

5. Steven A. Greenlaw, David Shapiro. Principles of Microeconomics 2e Based on the 2nd edition of Principles of Economics, Economics and the Economy, 2e by Timothy Taylor, published in 2011.
https://d3bxy9euw4e147.cloudfront.net/oscmsprodcms/media/documents/Microeconomics2e-OP_TYV1xIr.pdf

6. Patric M. Emereson. Intermediate

Microeconomics/<https://open.oregonstate.education/intermediatemicroeconomics/>

Методична

1. Мікроекономіка: методичні рекомендації для проведення практичних занять для студентів денної та заочної форми навчання спеціальностей 051 Економіка, 071 Облік і оподаткування, 072 Фінанси, банківська справа та страхування, 073 Менеджмент, 075 Маркетинг, 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність. / уклад. Васильченко С.М. – Івано-Франківськ : ВДВ ЦІТ Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника, 2020. – 54 с.

Наукові публікації

1. Ємець О.І. Економіко-правовий аналіз законодавчо-нормативної бази діяльності підприємства як головного суб'єкта мікроекономіки / О.І.Ємець // Вісник Прикарпатського університету. Серія: Економіка. – Івано-Франківськ: Плай, 2015. – Вип. 11. – С. 145-149.

2. Стефінін В.В., Малишівський Т.В. Альтернативна корисність доходу як ключовий елемент моделі поведінки споживача // Вісник Прикарпатського університету імені Василя Стефаника. Серія Економіка. Випуск 14. / Стефінін В.В., Малишівський Т.В. / Івано-Франківськ: Видавництво «Плай» Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника, 2019. С. 82-86.

Електронні ресурси

1. Податкове законодавство, узагальнюючі консультації, анонс подій. URL : <http://sfs.gov.ua/>

2. Нормативно-законодавчі акти у державному секторі, підприємницької діяльності, міжнародні стандарти.URL: <https://mof.gov.ua/uk>

3. Законодавчі та нормативні акти з банківської діяльності. Періодичні видання НБУ.URL:<https://www.bank.gov.ua/>

4. Державна служба статистики.URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

5. Наукова електронна бібліотека періодичних видань НАН України/ URL :

http://dspace.nbuv.gov.ua/browse?order=ASC&rpp=20&sort_by=1&etl=-&offset=17032&type=title

Викладач

Васильченко С.М.